Biuletyn Europejski nr 7 (66)/2019*

Spis treści

Informacje 2

Nowe akty prawne Unii Europejskiej 5

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej 5

Postanowienia ogólne 5

Cła 7

Energia 7

Ochrona środowiska 8

Podatki 9

Swoboda świadczenia usług 12

Swoboda przepływu pracowników 13

Swoboda przepływu towarów 14

Transport 15

Zamówienia publiczne 16

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka 17

* Biuletyn opracowywany przez Wydział V Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA stanowi informację o wybranych aktach prawnych Unii Europejskiej i orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz aktach prawnych Rady Europy i orzeczeniach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, mogących mieć znaczenie dla orzecznictwa sądów administracyjnych; jest dostępny w bazie CBOIS oraz na stronie http://www.nsa.gov.pl/biuletyn-europejski.php.

Informacje

▪ W dniu 1 lipca 2019 r. weszła w życie dyrektywa nr 2017/1852 w sprawie mechanizmów rozstrzygania sporów dotyczących podwójnego opodatkowania w Unii Europejskiej, wprowadzająca nowy ogólnounijny system rozwiązywania sporów podatkowych między państwami członkowskimi. Celem unijnych przepisów jest usprawnienie rozwiązywania sporów, ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej oraz zwiększenia pewności podatkowej dla przedsiębiorstw i osób fizycznych, które borykają się z problemem podwójnego opodatkowania. Tekst dyrektywy – *vide*: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2017/1852/oj.

▪ 1 lipca 2019 r. przypadła 20-ta rocznica wejścia do obrotu prawnego Zrewidowanej Karty Społecznej.

▪ 3 lipca 2019 r. Komisja Europejska podjęła decyzję o zarejestrowaniu trzech nowych europejskich inicjatyw obywatelskich. Są to: „Opłata za emisje CO2 – walka ze zmianą klimatu" (*A price for carbon to fight climate change*), „Zadbajmy o postęp naukowy: uprawy mają znaczenie!" (*Grow scientific progress: crops matter!*) oraz „Zakończmy erę plastiku w Europie" (*Let's put an end to the era of plastic in Europe*). Komisja uznała również, że nie może zarejestrować inicjatywy obywatelskiej zatytułowanej „Prawo Unii, prawa mniejszości i demokratyzacja instytucji hiszpańskich" (*EU law, minority rights and democratisation of Spanish institutions*), ponieważ w jej ramach nie przedłożono Komisji wniosku dotyczącego aktu ustawodawczego.

▪ 17 lipca 2019 r. Komisja Europejska poinformowała o przejściu do drugiego etapu procedury związanej z naruszeniem prawa przez Polskę, w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. Praworządność jest jedną ze wspólnych wartości, na których opiera się Unia Europejska i które są wspólne dla wszystkich państw członkowskich. Zapisana jest w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej. Ponad 80 proc. obywateli UE przywiązuje dużą wagę do poszanowania praworządności – wynika z badania *Eurobarometru*.

▪ W dniach 17–18 lipca obył się w Montrealu XVII szczyt UE–Kanada. Trzy lata temu UE i Kanada podpisały kompleksową umowę gospodarczo-handlową (CETA) oraz umowę

o partnerstwie strategicznym. Podczas szczytu Unię Europejską reprezentowali przewodniczący Rady Europejskiej Donald Tusk wraz z komisarz ds. handlu Cecilią Malmström. Kanadę reprezentował premier Justin Trudeau. Przywódcy UE i Kanady postanowili zacieśnić dwustronne relacje i zwiększyć współpracę w obliczu globalnych wyzwań (wspólne oświadczenie zob.: https://www.consilium.europa.eu/media/40403/final-2019-joint-declaration-final.pdf).

- W lipcu 2019 r. Komisja Europejska opublikowała raport, w którym przedstawia skutki RODO, czyli unijnych przepisów o ochronie danych osobowych (rozporządzenie obowiązuje od 25 maja 2018 r.), z którego wynika, że większość państw członkowskich ustanowiła konieczne ramy prawne i że nowy system, wzmacniający egzekwowanie przepisów o ochronie danych, zaczyna sprawnie funkcjonować. Przedsiębiorstwa rozwijają kulturę przestrzegania przepisów, a obywatele są bardziej świadomi swoich praw. Raport *vide*: https://ec.europa.eu/commission/priorities/justice-and-fundamental-rights/data-protection/2018-reform-eu-data-protection-rules_pl#library.

- 25 lipca 2019 r. po raz pierwszy w historii Specjalny Sprawozdawca ONZ ds. Niezależności Sędziów i Prokuratorów, Diego Garcia Sayan, wezwał rząd kraju europejskiego, Polski, do wyjaśnień ws. konkretnego sędziego. Do podobnych interwencji Sprawozdawcy ONZ dochodziło w krajach takich jak Nigeria, Wenezuela czy Filipiny. W sprawie polskiej chodzi o postępowanie dyscyplinarne dla sędzi Aliny Czubieniak, którą Izba Dyscyplinarna SN ukarała za wydane orzeczenie. Pierwszy raz także przy tego typu interwencji Sprawozdawca ONZ napisał wprost, że rząd krajowy powinien natychmiast zastosować zabezpieczenie w postaci „powstrzymania się od podobnych naruszeń". W lipcu 2019 r. Sprawozdawca ONZ, opublikował raport, który obejmuje sytuacje w ponad 40 krajach zwrócił uwagę, że dotkliwość i surowość sankcji ma również „efekt mrożący" wobec innych sędziów. Również z lipcowego raportu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka wynika, że zmiany w polskich przepisach wprowadzane w ostatnich latach nie usprawniły pracy sądów, a wręcz przeciwnie – doprowadziły do narastających konfliktów i antagonizowania środowiska sędziowskiego.

- Pod koniec lipca 2019 r. (wiadomość podano 31 lipca) węgierski sędzia zawiesił postępowanie w sprawie karnej w sprawie przeciwko obywatelowi obcego kraju, by zapytać TSUE o sprawdzenie czy zmiany

w węgierskim sądownictwie są zgodne z prawem europejskim. Sędzia Vavsári stwierdził, że jego zdaniem istnieje ryzyko, że jeśli skaże obywatela obcego państwa, ten zwróci się do sądów międzynarodowych i podważy wyrok na podstawie braku niezależności sądownictwa w Węgrzech. Zgodnie z wnioskiem TSUE ma zbadać uchybienia w węgierskim sądownictwie. *In concreto* chodzi konkretnie o sprawę obywatela Szwecji, któremu zostały postawione zarzuty o bezprawne użycie broni palnej. Obrońca oskarżonego wniósł o rozpoczęcie procedury przed TSUE w celu wydania orzeczenia wstępnego, do czego przychylił się sędzia Vavsári i wysłał do Luksemburga następujące zapytania:

- Czy w zgodzie z prawem europejskim jest, że oskarżony nie mógł skorzystać z prawa do użycia swojego języka ojczystego z powodu braku tłumacza przysięgłego?
- Czy zgodne jest z zasadami praworządności i niezależności sędziowskiej przedłożonymi w Traktacie o Funkcjonowaniu UE, że prezes samorządu sędziowskiego, przewodnicząca Krajowego Biura Sądowego kieruje sędziów na stanowiska kierownicze z ominięciem okresu składania wniosków sędziów o wyznaczenie na tę pozycję? Przewodniczący powołuje na te stanowiska wydając tymczasowe decyzje zamiast powoływać na wyznaczony termin, a które nie są w żaden sposób kontrolowane przez samorząd sędziowski. Wyznaczeni prezesi decydują o przypisywaniu spraw sędziom, tak więc żaden podsądny – węgierski lub obcy – nie może mieć pewności, że jego sprawa została przypisana bezstronnie, co może naruszać prawo do sprawiedliwego sądu, które to jest chronione przez węgierską konstytucję i prawo europejskie.
- Fakt, że od 1 września 2018 roku sędziowie zarabiają mniej niż prokuratorzy tej samej rangi także może stać w sporze z przepisami prawa europejskiego, tym bardzie, że płace są równoważone jedynie uznaniowymi decyzjami dotyczącymi premii przyznawanymi przez prezesów sądów. Ostatnia kwestia stawia pytanie, czy węgierski system sądownictwa rzeczywiście gwarantuje warunki niezawisłości sędziowskiej, jeśli nie wyklucza ryzyka wpływu na sędziów poprzez premie.

Odpowiadając na te pytania, TSUE będzie musiał orzec o praktykach prezesa Krajowego Biura Sądowego Węgier, które pozostawiają sędziów w trudnej sytuacji finansowej i zawodowej.

Nowe akty prawne UE

[*)Podane informacje stanowią wybór nowych aktów prawnych UE we wskazanym miesiącu]

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/1129 z dnia 2 lipca 2019 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 79/2012 ustanawiające szczegółowe zasady wykonywania niektórych przepisów rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010 w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (Dz.Urz. z 2019 r., L 179, s. 1).

- Decyzja Rady (UE) 2019/1181 z dnia 8 lipca 2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityk zatrudnienia państw członkowskich (Dz.Urz. z 2019 r., L 185, s. 44).

- Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 2019/1197 z dnia 9 lipca 2019 r. w sprawie środków dotyczących wykonania i finansowania budżetu ogólnego Unii w 2019 r. w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii (Dz.Urz. z 2019 r., L 189, s. 1).

- Decyzja przedstawicieli rządów państw członkowskich (UE, Euratom) 2019/1201 z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie mianowania sędziego Trybunału Sprawiedliwości (Dz.Urz. z 2019 r., L 189, s. 70) oraz decyzja przedstawicieli rządów państw członkowskich (UE, Euratom) 2019/1200 z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie mianowania sędziów Sądu (Dz.Urz. z 2019 r., L 189, s. 69).

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej*

[*)W przypadku wyroków TSUE publikowane fragmenty stanowią wybrane cytaty lub tezy]

Postanowienia ogólne

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 lipca 2019 r. w sprawie C-644/17, Eurobolt BV

Odesłanie prejudycjalne – Artykuł 267 TFUE – Prawo do skutecznego środka prawnego – Zakres kontroli aktu prawa Unii Europejskiej przez sąd krajowy – Rozporządzenie (WE) nr 1225/2009 –

Artykuł 15 ust. 2 – Przekazanie państwom członkowskim nie później niż na 10 dni roboczych przed posiedzeniem Komitetu Doradczego wszelkich istotnych informacji – Pojęcie „istotnych informacji" – Istotne wymogi proceduralne – Rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 723/2011 – Rozszerzenie cła antydumpingowego nałożonego na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chin na przywóz tych produktów wysyłanych z Malezji – Ważność

*) Artykuł 267 TFUE należy interpretować w ten sposób, że w celu zakwestionowania ważności aktu prawa wtórnego Unii podmiot prawa może podnieść przed sądem krajowym zarzuty, które mogą być podniesione w ramach skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej na podstawie art. 263 TFUE, w tym zarzuty dotyczące niespełnienia przesłanek przyjęcia takiego aktu.

*) Artykuł 267 TFUE w związku z art. 4 ust. 3 TUE należy interpretować w ten sposób, że sąd krajowy ma prawo, przed skierowaniem pytania do Trybunału, zwrócić się do instytucji Unii Europejskiej uczestniczących w opracowywaniu aktu prawa wtórnego Unii, którego ważność jest przed nim kwestionowana, w celu uzyskania od nich konkretnych informacji i okoliczności, które sąd krajowy uważa za niezbędne w celu rozwiania wszelkich swoich wątpliwości co do ważności danego aktu Unii i uniknięcia zwrócenia się przez niego do Trybunału z pytaniem prejudycjalnym w przedmiocie oceny ważności tego aktu.

*) Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) nr 723/2011 z dnia 18 lipca 2011 r. rozszerzające ostateczne cło antydumpingowe nałożone rozporządzeniem (WE) nr 91/2009 na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali wysyłanych z Malezji, zgłoszonych lub niezgłoszonych jako pochodzące z Malezji, jest nieważne ze względu na to, że zostało przyjęte z naruszeniem art. 15 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1225/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej.

Cła

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie C-249/18, Staatssecretaris van Financiën przeciwko CEVA Freight Holland BV
Odesłanie prejudycjalne – Kodeks celny – Zgłoszenie celne – Błędne wskazanie podpozycji nomenklatury scalonej – Decyzja określająca wysokość należności celnych – Artykuł 78 kodeksu celnego – Rewizja zgłoszenia – Zmiana wartości transakcyjnej – Artykuł 221 kodeksu celnego – Termin przedawnienia prawa do pokrycia długu celnego – Przerwanie biegu

*) Artykuł 78 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem (WE) 2700/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2000 r., należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy zgłaszający ma prawo wyboru ceny towarów sprzedanych w celu wywozu na obszar Unii Europejskiej, która może zostać uznana za podstawę oceny do celów określenia ich wartości celnej, a z kontroli po zwolnieniu towarów wynika, iż sporządzone przez niego zgłoszenie celne zawiera błędną klasyfikację celną danych towarów, skutkującą zastosowaniem wyższego cła, na podstawie owego art. 78 może on domagać się rewizji tego zgłoszenia w celu zastąpienia pierwotnie wskazanej ceny niższą ceną transakcyjną dla obniżenia wysokości swojego długu celnego.

*) Artykuł 221 ust. 1 i 3 rozporządzenia nr 2913/92, zmienionego rozporządzeniem nr 2700/2000, należy interpretować w ten sposób, że do państw członkowskich należy określenie – przy poszanowaniu zasad skuteczności i równoważności – daty, w której należy dokonać powiadomienia dłużnika o kwocie należności celnych, aby przerwać bieg trzyletniego terminu przedawnienia, po upływie którego dług celny wygasa.

Energia

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawach połączonych C-180/18, C-286/18 i C-287/18, Agrenergy Srl, Fusignano Due Srl przeciwko Ministero dello Sviluppo economico

Odesłanie prejudycjalne – Środowisko naturalne – Dyrektywa 2009/28/WE – Artykuł 3 ust. 3 lit. a) – Wspieranie użycia energii ze źródeł odnawialnych – Energia elektryczna pochodząca ze słonecznych instalacji fotowoltaicznych – Zmiana systemu wsparcia – Zasady pewności prawa oraz ochrony uzasadnionych oczekiwań

*) Z zastrzeżeniem ustaleń, których powinien dokonać sąd odsyłający z uwzględnieniem wszystkich istotnych okoliczności, art. 3 ust. 3 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE w związku z zasadami pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu takiemu jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, pozwalającemu państwu członkowskiemu przewidzieć zmniejszenie, a nawet zniesienie ustalonych wcześniej taryf stymulujących za energię elektryczną ze słonecznych instalacji fotowoltaicznych.

Ochrona środowiska

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 4 lipca 2019 r. w sprawie C-624/17, Tronex BV

Odesłanie prejudycjalne – Środowisko naturalne – Odpady – Przemieszczanie – Rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 – Artykuł 2 pkt 1 – Dyrektywa 2008/98/WE – Artykuł 3 pkt 1 – Pojęcia „przemieszczania odpadów” i „odpadów” – Partia towarów pierwotnie przeznaczonych do sprzedaży detalicznej zwróconych przez konsumentów lub towarów, które stały się zbędne w asortymencie sprzedawcy

*) Przemieszczenie do państwa trzeciego partii urządzeń elektrycznych lub elektronicznych, takich jak urządzenia będące przedmiotem postępowania głównego, które były pierwotnie przeznaczone do sprzedaży detalicznej, ale zostały zwrócone przez konsumenta, lub które z różnych względów zostały odesłane przez sprzedawcę detalicznego dostawcy, należy uznać za „przemieszczanie

odpadów" w rozumieniu art. 1 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów w związku z jego art. 2 pkt 1 i z art. 3 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy, jeżeli ta partia zawiera urządzenia, których sprawne funkcjonowanie nie zostało wcześniej stwierdzone lub które nie są odpowiednio zabezpieczone przed uszkodzeniami podczas transportu. Z drugiej strony tego rodzaju towary w nieotwartych oryginalnych opakowaniach, które stały się zbędne w asortymencie sprzedawcy, nie mogą być uznawane za odpady, jeśli nie ma ku temu dodatkowych wskazań.

Podatki

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 lipca 2019 r. w sprawie C-316/18, Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs przeciwko The Chancellor, Masters and Scholars of the University of Cambridge

Odesłanie prejudycjalne – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Odliczenie podatku naliczonego – Koszty zarządzania funduszem dotacyjnym dokonującym inwestycji w celu pokrycia kosztów ogółu transakcji objętych podatkiem należnym dokonanych przez podatnika – Koszty ogólne

*) Artykuł 168 lit. a) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że podatnik wykonujący zarówno działalność opodatkowaną podatkiem od wartości dodanej, jak i działalność zwolnioną z tego podatku, który otrzymane darowizny i dotacje inwestuje w fundusz i który wykorzystuje dochody pochodzące z tego funduszu na pokrycie kosztów ogółu takiej działalności, nie jest uprawniony do odliczenia, z tytułu kosztów ogólnych, podatku od wartości dodanej naliczonego i związanego z kosztami takich inwestycji.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 lipca 2019 r. w sprawie C-242/18, „UniCredit Leasing" EAD przeciwko Direktor na Direktsia „Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika" – Sofia pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite (NAP)

Odesłanie prejudycjalne – Wspólny system podatku od wartości dodanej (VAT) – Podstawa opodatkowania – Obniżenie – Zasada neutralności podatkowej – Rozwiązanie umowy leasingu z uwagi na niewywiązanie się z płatności rat z tytułu umowy leasingu – Decyzja korygująca – Zakres stosowania – Transakcje podlegające opodatkowaniu – Dostawa towarów dokonywana odpłatnie – Zapłata „odszkodowania" w przypadku rozwiązania umowy przed końcem okresu jej obowiązywania –Właściwość Trybunału

*) Artykuł 90 ust. 1 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że w przypadku rozwiązania umowy leasingu pozwala on na obniżenie podstawy opodatkowania podatkiem od wartości dodanej obliczonej ryczałtowo w decyzji korygującej w odniesieniu do wszystkich rat z tytułu umowy leasingu należnych za cały okres obowiązywania umowy, nawet jeśli decyzja ta stała się prawomocna i stanowi zatem „trwały akt administracyjny" ustalający, zgodnie z prawem krajowym, zaległość podatkową.

*) Artykuł 90 dyrektywy 2006/112 należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym brak zapłaty części rat należnych z tytułu umowy leasingu za okres od dnia wstrzymania płatności do dnia rozwiązania umowy, które to rozwiązanie nie ma mocy wstecznej, po pierwsze, oraz brak zapłaty odszkodowania należnego w przypadku przedterminowego rozwiązania umowy, odpowiadającego sumie wszystkich niezapłaconych rat z tytułu umowy leasingu do końca okresu obowiązywania tej umowy, po drugie, stanowią przypadki niewywiązania się z płatności, które mogą być objęte odstępstwem od obowiązku obniżenia podstawy opodatkowania podatkiem od wartości dodanej, przewidzianego w ust. 2 tego artykułu, chyba że podatnik wykaże uzasadnione prawdopodobieństwo, iż dług nie zostanie uregulowany, czego ustalenie należy do sądu odsyłającego.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie C-273/18, SIA „Kuršu zeme" przeciwko Valsts ieņēmumu dienests

Odesłanie prejudycjalne – Wspólny system podatku od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Prawo do odliczenia naliczonego VAT – Artykuł 168 – Łańcuch dostaw towarów – Odmowa prawa do odliczenia z powodu istnienia tego łańcucha – Obowiązek właściwego organu podatkowego wykazania istnienia praktyki stanowiącej nadużycie

*) Artykuł 168 lit. a) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, zmienionej dyrektywą Rady 2010/45/UE z dnia 13 lipca 2010 r., należy interpretować w ten sposób, że w celu odmowy prawa do odliczenia naliczonego podatku od wartości dodanej (VAT) okoliczność, iż do nabycia towarów doszło w ramach łańcucha kolejnych transakcji sprzedaży pomiędzy kilkoma osobami oraz że podatnik wszedł w posiadanie danych towarów w magazynie osoby uczestniczącej w tym łańcuchu, innej niż osoba wykazana na fakturze jako dostawca, sama w sobie nie wystarcza do stwierdzenia istnienia praktyki stanowiącej nadużycie ze strony podatnika lub innych osób uczestniczących we wspomnianym łańcuchu, ponieważ właściwy organ podatkowy jest zobowiązany do wykazania istnienia nienależnej korzyści podatkowej, jaką uzyskali ów podatnik lub owe pozostałe osoby.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie C-26/18, Federal Express Corporation Deutsche Niederlassung przeciwko Hauptzollamt Frankfurt am Main

Odesłanie prejudycjalne – Unia celna – Rozporządzenie (EWG) nr 2913/92 – Artykuły 202 i 203 – Należności celne przywozowe – Powstanie długu celnego z powodu naruszenia przepisów celnych – Podatki – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 2 ust. 1 lit. d) i art. 30 – VAT w przywozie – Zdarzenie powodujące powstanie obowiązku podatkowego – Pojęcie „przywozu" towaru – Wymóg wejścia towaru do obrotu gospodarczego w Unii Europejskiej – Przewóz tego towaru do

państwa członkowskiego innego niż to, w którym powstał dług celny

*) Artykuł 2 ust. 1 lit. d) i art. 30 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, iż w sytuacji, w której dany towar został wprowadzony na terytorium Unii Europejskiej, aby móc uznać, że towar ten wszedł do obrotu gospodarczego Unii w danym państwie członkowskim, nie wystarcza, by w odniesieniu do tego towaru doszło do naruszenia przepisów celnych w tym państwie, które to naruszenie spowodowało powstanie w tym samym państwie długu celnego w przywozie, jeżeli zostanie ustalone, że wspomniany towar został przewieziony do innego państwa członkowskiego, ostatecznego miejsca jego przeznaczenia, w którym to państwie był przedmiotem konsumpcji i w związku z tym zobowiązanie w zakresie VAT w przywozie powstaje wyłącznie w tym drugim państwie członkowskim.

Swoboda świadczenia usług

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 4 lipca 2019 r. w sprawie C-622/17, Baltic Media Alliance Ltd przeciwko Lietuvos radijo ir televizijos komisija

Odesłanie prejudycjalne – Swoboda świadczenia usług – Dyrektywa 2010/13/UE – Audiowizualne usługi medialne – Rozpowszechnianie telewizyjne – Artykuł 3 ust. 1 i 2 – Swoboda odbioru i retransmisji – Nawoływanie do nienawiści ze względu na narodowość – Środki podejmowane przez państwo członkowskie będące odbiorcą programu – Nałożony na dostawców usług medialnych i na inne podmioty świadczące usługę rozpowszechniania przez internet kanałów lub przekazów telewizyjnych tymczasowy obowiązek rozpowszechniania lub retransmitowania danego kanału na terytorium tego państwa członkowskiego jedynie w ramach pakietów płatnych

*) Artykuł 3 ust. 1 i 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych

usług medialnych (dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych) należy interpretować w ten sposób, że środek porządku publicznego przyjęty przez państwo członkowskie, polegający na tym, że dostawcy usług medialnych, których programy są kierowane na terytorium tego państwa członkowskiego, oraz inne podmioty świadczące na rzecz konsumentów z tego państwa członkowskiego usługę rozpowszechniania przez internet kanałów lub przekazów telewizyjnych mają obowiązek rozpowszechniania lub retransmitowania na terytorium tego państwa członkowskiego przez okres dwunastu miesięcy kanału telewizyjnego pochodzącego z innego państwa członkowskiego jedynie w ramach pakietów płatnych, co jednak nie uniemożliwia ściśle rozumianej retransmisji na terytorium tego pierwszego państwa członkowskiego przekazów telewizyjnych tego kanału, nie jest objęty tym przepisem.

Swobodny przepływ pracowników

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie C-410/18, Nicolas Aubriet przeciwko Ministre de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche

Odesłanie prejudycjalne – Swobodny przepływ osób – Równość traktowania – Przywileje socjalne – Rozporządzenie (UE) nr 492/2011 – Artykuł 7 ust. 2 – Pomoc finansowa na naukę w szkole wyższej – Studenci niebędący rezydentami – Warunek związany z okresem przepracowanym przez ich rodziców na terytorium krajowym – Minimalny pięcioletni okres – Siedmioletni okres odniesienia – Sposób obliczania okresu odniesienia – Data złożenia wniosku o pomoc finansową – Dyskryminacja pośrednia – Względy uzasadniające – Proporcjonalność

*) Wykładni art. 45 TFUE i art. 7 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii stoją one na przeszkodzie przepisom państwa członkowskiego, które uzależniają przyznanie pomocy finansowej na naukę w szkole wyższej studentom niebędącym rezydentami od spełnienia warunku, że w dniu złożenia wniosku o pomoc finansową jeden z rodziców studenta

wykonywał pracę najemną lub prowadził działalność na własny rachunek w tym państwie członkowskim przez okres co najmniej pięciu lat w trakcie siedmioletniego okresu odniesienia, liczonego wstecz od daty złożenia wspomnianego wniosku o pomoc finansową, o ile przepisy te nie pozwalają wystarczająco szeroko uchwycić istnienia potencjalnego dostatecznego powiązania z luksemburskim rynkiem pracy.

Swobodny przepływ towarów

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 lipca 2019 r. w sprawie C-387/18, Delfarma sp. z o.o. przeciwko Prezesowi Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych

Odesłanie prejudycjalne – Artykuły 34 i 36 TFUE – Swobodny przepływ towarów – Środki o skutku równoważnym z ograniczeniami ilościowymi – Ochrona zdrowia i życia ludzi – Przywóz równoległy produktów leczniczych – Referencyjne produkty lecznicze i generyczne produkty lecznicze – Warunek, wedle którego zarówno przywożony produkt leczniczy, jak i produkt leczniczy będący przedmiotem pozwolenia na dopuszczenie do obrotu w państwie członkowskim przywozu powinny być albo oba referencyjnymi produktami leczniczymi, albo oba generycznymi produktami leczniczymi

*) Artykuły 34 i 36 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przepisom państwa członkowskiego takim jak przepisy rozpatrywane w postępowaniu głównym, które wymagają dla wydania pozwolenia na przywóz równoległy produktu leczniczego, aby ów produkt leczniczy i produkt leczniczy będący przedmiotem pozwolenia na dopuszczenie do obrotu w tym państwie członkowskim były oba referencyjnymi produktami leczniczymi lub oba generycznymi produktami leczniczymi, i które w konsekwencji zakazują wydania jakiegokolwiek pozwolenia na przywóz równoległy produktu leczniczego, jeżeli jest on generycznym produktem leczniczym, gdy produkt leczniczy dopuszczony już do obrotu w tym państwie członkowskim jest produktem referencyjnym.

Transport

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie C-210/18, WESTbahn Management GmbH przeciwko ÖBB-Infrastruktur AG

Odesłanie prejudycjalne – Transport – Jednolity europejski obszar kolejowy – Dyrektywa 2012/34/UE – Artykuł 3 – Pojęcie „infrastruktury kolejowej” – Załącznik II – Świadczenia minimalne – Włączenie użytkowania peronów pasażerskich

*) Załącznik II do dyrektywy 2012/34/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego należy interpretować w ten sposób, że „perony pasażerskie”, o których mowa w załączniku I do tej dyrektywy, są elementem infrastruktury kolejowej, którego użytkowanie wchodzi w zakres minimalnego pakietu dostępu zgodnie z pkt 1 lit. c) wspomnianego załącznika II.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie C-163/18, HQ, IP, JO przeciwko Aegean Airlines SA

Odesłanie prejudycjalne – Transport lotniczy – Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 – Wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów – Odwołanie lotu – Pomoc – Prawo do zwrotu kosztów biletu lotniczego od przewoźnika lotniczego – Artykuł 8 ust. 2 – Impreza turystyczna – Dyrektywa 90/314/EWG – Upadłość organizatora imprezy turystycznej

*) Artykuł 8 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, należy interpretować w ten sposób, że pasażer, który na podstawie dyrektywy Rady 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek może dochodzić od organizatora imprezy turystycznej zwrotu kosztów biletu samolotowego, nie może w związku z tym dochodzić zwrotu kosztów tego biletu na podstawie

rzeczonego rozporządzenia od przewoźnika lotniczego, i to również wtedy, gdy ze względów finansowych organizator imprezy turystycznej nie jest w stanie zwrócić tych kosztów i gdy nie podjął żadnych środków mających zagwarantować ich zwrot.

Zamówienia publiczne

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie C-697/17, Telecom Italia SpA przeciwko Ministero dello Sviluppo Economico, Infrastrutture e telecomunicazioni per l'Italia (Infratel Italia) SpA

Odesłanie prejudycjalne – Udzielanie zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane – Dyrektywa 2014/24/UE – Artykuł 28 ust. 2 – Przetarg ograniczony – Wykonawcy dopuszczeni do przedstawienia oferty – Konieczność zachowania tożsamości prawnej i materialnej kandydata wybranego w preselekcji z kandydatem przedstawiającym ofertę – Zasada równego traktowania oferentów

*) Artykuł 28 ust. 2 zdanie pierwsze dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE należy interpretować w ten sposób, że przepis ten nie stoi na przeszkodzie temu, by ze względu na wymóg tożsamości prawnej i materialnej wykonawców wybranych w ramach preselekcji z wykonawcami, którzy złożą ofertę, w ramach przetargu ograniczonego na udzielenie zamówienia publicznego mógł przedstawić ofertę wybrany w ramach preselekcji kandydat, który zobowiązuje się do przejęcia drugiego kandydata wybranego w ramach preselekcji na podstawie umowy o połączeniu zawartej w okresie pomiędzy etapem preselekcji a etapem przedstawienia ofert i wykonanej po etapie przedstawienia ofert.

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

[*) Podstawę opracowania not dotyczących orzeczeń ETPC stanowią noty informacyjne MSZ oraz informacje zawarte w bazie HUDOC]

Wyrok Izby z dnia 4 lipca 2019 r. w sprawie *Svitlana Ilchenko przeciwko Ukrainie* (skarga nr 47166/09)

Naruszenie art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC – ochrona własności – naruszenie prawa własności z uwagi na rozbiórkę garażu bez ustalenia odszkodowania w toku odpowiedniej procedury

Skarżąca jest obywatelką Ukrainy i mieszka w Kijowie. Sprawa dotyczyła rozbiórki garażu skarżącej (który posiadała od lat 80-tych, po zmianach prawnych wskutek transformacji ustrojowej – za formalnym pozwoleniem od 1995 r.), aby zrobić miejsce dla realizacji nowego projektu budowy mieszkań przez dewelopera. W 2002 r. skarżącą zaproszono do nieformalnych negocjacji co do kwoty odszkodowania, ale nie uzyskano porozumienia. Sądy krajowe orzekały naprzemiennie na korzyść skarżącej, jak i dewelopera, w orzeczeniu kończącym spór uznano jednak skarżącą – z uwagi na pozwolenie tymczasowe – za posiadacza wadliwego, który posiadał nieruchomość bez zezwolenia.

W skardze do ETPC skarżąca powołała się na art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC, zarzucając w szczególności, że władze krajowe dokonały nieuprawnionej i nieproporcjonalnej ingerencji w jej prawo własności poprzez zakłócenie spokojnego posiadania.

Trybunał przychylił się do zarzutów skargi. Stwierdził, w szczególności, że skarżąca, która posiadała garaż i nieruchomość pod nim od 1980 r. – co nie było nigdy kwestionowane – została ostatecznie potraktowana przez sądy jak *squatter*, a ponadto nie uwzględniono szczególnego i indywidualnego aspektu jej sprawy. Trybunał podkreślił, że skarżącej zaproponowano jedynie negocjowanie odszkodowania wywłaszczeniowego, które potraktowano jako świadczenie uznaniowe (*ex gratia*), a władze nie przeprowadziły odpowiedniego postępowania, aby dokonać oszacowania odszkodowania zgodne z wartością rynkową nieruchomości. Trybunał zwrócił również uwagę, że prawo krajowe nawet nie przewidywało żadnych ram prawnych dla takich negocjacji, co stanowiło uchybienie dla standardów konwencyjnych.

Mając na uwadze powyższe, Trybunał stwierdził, że w sprawie doszło do naruszenia przez Ukrainę art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC.

Wyrok Izby z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie *Abdalov i inni przeciwko Azerbejdżanowi* (skarga nr 28508/11)

Naruszenie art. 3 Protokołu nr 1 do Konwencji – prawo do wolnych wyborów –opóźniona rejestracja kandydatów w wyborach parlamentarnych

Skarżący, obywatele Azerbejdżanu, starali się zarejestrować jako kandydaci w okręgach jednomandatowych przed wyborami parlamentarnymi w listopadzie 2010 r. Po zakwestionowaniu, zdaniem skarżącym bezprawnym i celowo utrudniającym rejestrację, legalności zebranych przez nich podpisów, a następnie po – rozstrzygniętym na ich korzyść – postępowaniu odwoławczym zarejestrowano ich w pierwszych dniach listopada, podczas gdy termin wyborów przypadał na dzień 6 listopada 2010 r. Oznaczało to wystąpienie tak długich opóźnień w rejestracji, że kandydaci praktycznie nie mieli już czasu na prowadzenie kampanii wyborczej i tym samym szans na skuteczną rywalizację. Żaden z nich nie został wybrany, a ich skargi na nieprawidłowości wyborcze oddalono.

W skardze do ETPC skarżący podnieśli, że działania władz naruszyły konwencyjne prawo do wolnych wyborów, a utrudnienia nie były związane z rzeczywistymi brakami formalnymi na listach poparcia, lecz stanowiły pretekst mający na celu ograniczenie ich prawa do udziału w wyborach (ich biernego prawa wyborczego) oraz spowodowały dyskryminację w stosunku do innych kandydatów.

Trybunał przychylił się do zarzutów skargi. Podkreślił, że spóźniona rejestracja z pewnością mogła mieć wpływ na szanse w wyborach, a zadaniem ETPC jest zbadanie, czy ograniczenie wobec kandydujących skarżących miało charakter arbitralny. Opierając się na wcześniejszym orzecznictwie, ETPC stwierdził, że skarżący byli ofiarami proceduralnych naruszeń zidentyfikowanych w poszczególnych sprawach przeciwko Azerbejdżanowi oraz zostali poddani opóźnieniom z winy komisji wyborczych i sądów. Ich indywidualne prawa wyborcze zostały naruszone.

Trybunał stwierdził, że władze krajowe nie przeprowadziły prawidłowego postępowania rejestracyjnego, co stanowiło uchybienie dla standardów konwencyjnych. Tym samym orzeczono o naruszeniu art. 3 Protokołu nr 1 EKPC.